

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תתמח

ערב ראש השנה ה'תשע"א

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וק"ח שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לזכרון

הצדקנית הרבנית מרת חנה ע"ה שניאורסאהן

בת הצדקנית הרבנית מרת רחל ע"ה

ובת הרה"ג הרה"ח ר' מאיר שלמה ע"ה

נפטרה ביום השבת קודש, ו' דעשי"ת, בעלות המנחה

שנת ה'תשכ"ה

ת' נ' צ' ב' ה'

•

אמו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

נדפס לעילוי נשמת ר' אורי אהרן יואל ב"ר יוסף ארי' לייב ז"ל חוב' פאולין רות ב"ר יצחק עיה ולע"ה ר' יוסף ארי' לייב ב"ר משה באר חוב' מרת חשא ב"ר נטע אורי עיה ולע"ה ר' מאיר ב"ר צבי עיה שנאל ו'הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו — לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

כך מגדלים ילדים שיקבלו פני משיח / משיחת ו' תשרי התשל"א

8 זמן הגאולה

עוצרים באמצע הסעודה כדי לתת "שלום עליכם" למשיח / הזמן הנוכחי באור הגאולה

11 ניצוצות של משיח

"מנחם שמו" - כפי שחותם בדרך כלל / קטעים קצרים ופתגמים בעניני גאולה ומשיח

12 המעשה הוא העיקר

הפס"ד של כל החסידים: דורנו דור ראשון של הגאולה / הוראות למעשה בפועל

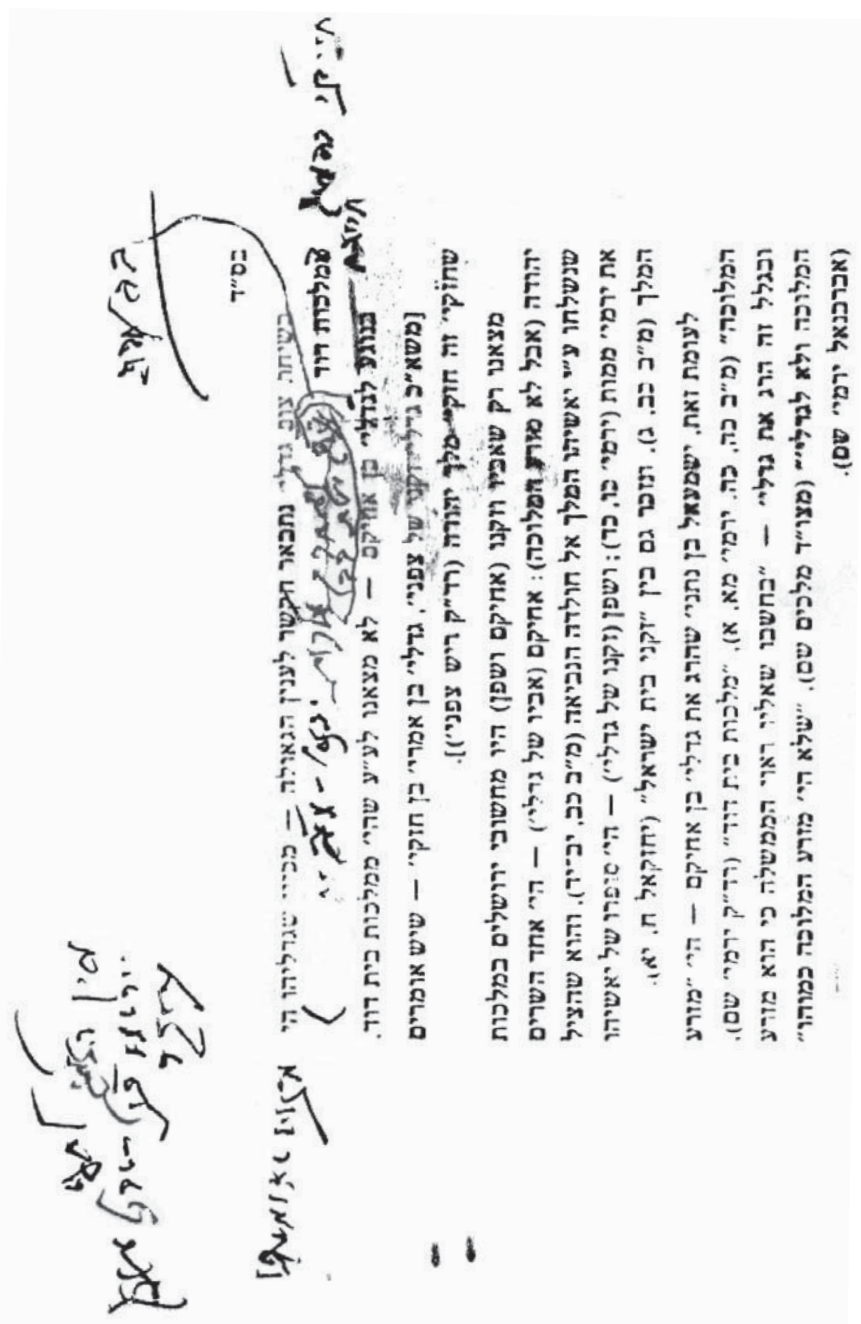
14 כתב יד קודש

האם גדלי' בן אחיקם הי' ממלכות בית דוד? / צילום נדיר ממענה כ"ק אד"ש מה"מ

לזכות
 הרה"ת ר' מנחם מענדל הלוי זוג' מרת נחמה פייגא שיחיו
 וילדיהם: שולמית ובעלה הרה"ת דוד הלוי ובניהם: נתן הלוי ויוסף יצחק הלוי שי' לאבקובסקי
 מאיר שלמה הלוי, חנה שרה, לוי יצחק הלוי וחווה מוסיא שיחיו
 שגלוב

לעילוי נשמת הרה"ח חיים רפאל יצחק בן הרה"ח ישראל נח ע"ה בליניצקי
 נלב"ע ביום כ"ט אלול ה'תנש"א - ת. נ. צ. ב. ה.

לרגל ראש השנה החדשה הבעל"ט הננו מאחלים לקהל קוראינו ולכלל ישראל
כתיבה וחתומה טובה לשנה טובה ומתוקה
 שנת גאולה אמיתית ושלמה, בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א תיכף ומיד ממ"ש



האם גדלי' בן אחיקם הי' ממלכות בית דוד?

לפנינו צילום נדיר (מוקטן במעט) ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לשאלת המניחים במה שנתבאר בשיחת צום גדלי' ה'תשמ"ז בענין הקשר וגדליהו בן אחיקם למלכות בית דוד והגאולה

פענוח הצילום (הכתי"ק בא בהדגשה):

המניחים כתבו: בשיחת צום גדלי' נתבאר הקשר לענין הגאולה - מכיון שגדליהו הי' ממלכות דוד. בנוגע לגדלי' בן אחיקם - לא מצאנו לע"ע שהי' ממלכות בית דוד.

מענה כ"ק אד"ש מה"מ:

בראש הדף: אין הזמ"ג לחפש וירשמו כנ"ל - שבכל אופן עיקר.

בתוך שאלת המניחים: שגדליהו הי' מינויו [כדי] שיומשכו חיי בני' כהמשך חייהם במלכות דוד.

בהערה: שיטת בבל ע"ד [הנהגתם] לאחר מלכות יכני' - מ"ב [כד, יז].

גליון זה מוקדש לזכות

כל העוסקים והמסייעים לעריכת, הדפסת והפצת הקונטרס "יחי המלך"

הרב שלום דובער בן טייבל	ר' עמוס מנחם הכהן בן מיכל פנינה	ר' מאיר בן מלכה פערל
הרב שמרי"ה בן פסי"ה	ר' יוסף יצחק הכהן בן מיכל פנינה	ר' אסף חנוך בן דבורה
ר' זאב מאיר בן ציפורה פריידה	ר' דוד הכהן בן שרה	ר' שמעון יהודה בן חנה
ר' מנחם מענדל הלוי בן חיה	ר' חיים אברהם בן צילה	ר' מאיר יהודה בן בלה
ר' אפרים יונה בן פאולין רות	ר' מנחם מענדל בן מרים עטיל	ר' ישראל בן חיה מרים
ר' יעקב יצחק רב הלוי בן חי' רחל	ר' יואל בן מרים עטיל	ר' שניאור פרץ בן מרים
ר' יהודה בן רייזל	ר' ראובן בן עפרה	הת' מנחם מענדל בן וודרה

לכתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, והרחבה בכל המצטרך בגו"ד ושיזכו תיכף ומיד - בתוך כלל ישראל - לקבל את פני כ"ק אדמו"ר שליט"א משיח צדקנו בעיני בשר למטה מעשרה טפחים, בגאולה האמתית והשלימה - נ"א, מ"ש

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

כך מגדלים ילדים שיקבלו פני משיח

ראשית כל על ההורים להשקיע בילדים כאילו שמדובר בהם עצמם או אפי' יותר מזה, כי בזה תלוי גם האושר וההצלחה שלהם • זקוקים ל"עשרה בנים", היכן שישנו בן - ילד יהודי, עליו להיות בנה של חנה, אמא שמתנהגת באופן ש"השאלתיהו לה", אשר תיכף לאחרי ש"גמלתו", היא מביאה אותו מיד למשכן השם ומשאילה אותו לה', ויתירה מזו: היא מעניקה אותו • יש להכין את ילדי ישראל שכאשר יבוא משיח יהיו מוכנים ל"תלוקטו לאחד אחד", עי"ז שילמדום "אלך-בית" של יהדות • משיחות ו' תשרי ה'תשל"א - בלתי מוגה

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"*

- בדיבור, בטעם, בשכל ובהסברה, רק מסופר שאלקנה הסכים להנהגתה, וכפי שמסופר אח"כ בהפטרה התנהגותה בכל הפרטים, וההמשך בפרק שלאחרי-זה.

ומזה מובן, שלאחר-מכן כאשר אלקנה ראה שחנה מבקשת "ונתתה לאמתך זרע אנשים"⁴, הוא הסכים, ללא הבט על כך שבתחילה הונח אצלו ש"למה תבכי גו' הלא אנכי טוב לך מעשרה בנים".

ב. בכללות, המוסר-השכל מענין זה כפשוטו לדורנו:

כאשר הולכים בשיטה זו ד"הלא אנכי טוב לך", היינו, שמסתפק בעצמו, באשתו או

א. מסופר בהפטרת יום א' דר"ה, ש"לחנה אין ילדים"¹, ולכן "ותבכה ולא תאכל"².

ע"ז אמר לה אלקנה: "למה תבכי גו' הלא אנכי טוב לך מעשרה בנים"³ - שבכלל מספר עשר מורה על ריבוי ושלמות. ואלקנה אמר לה, שאדרבה, "אנכי טוב לך מעשרה בנים".

אמנם חנה לא קיבלה את טענתו, וכל כך לא קיבלה עד שכלל לא נזקקה להסביר זאת במילים; בהפטרה לא מסופר מה היא ענתה לו

(* השיחה מובאת בזה במלאת 40 שנה לאמירתה, ולקראת וא"ו תשרי - יום היארצייט של הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה, אמו של - יבלחט"א - כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.

(1) שמואל-א, ב.

(2) שם, ז.

(3) שם, ח.

(4) שם, יא.

בשניהם יחד, והם משתדלים בהנוגע לעצמם שיהי באופן טוב, מתנהגים כדרוש בכל וכו', אבל בנוגע ל"בנים" מסתמכים כביכול על הקב"ה, וכהלשון⁵: "על מה יש לנו להשען – על אבינו שבשמים" – הרי לכאורה יש לזה מקום בתנ"ך כמ"ש⁶ "הוי אורי וישעי גו' הוי מעוז חיי", או בלשון הפטרה "אנכי טוב לך מעשרה בנים", כלומר, שצריכים לסמוך על הקב"ה, וזה משמש תחליף ל"עשרה בנים"!

אבל בני ישראל באים ואומרים שזאת למדים אנו מנבואת חנה [שהיתה הנביאה לכל בני ישראל, עד שמנבואת (ותפלת) חנה לומדת הגמ' בברכות⁷ "כמה הלכתא גברותא" בהל' תפלה – (ולא רק לדורה, אלא) הנהגות לכל בני" במשך כל הדורות]:

חנה מלכתחילה לא קיבלה את הטענה הנ"ל ("ד'אנכי טוב לך כו'") וכלל לא הוצרכה לפרש בדיבור מדוע אינה מקבלת את זה, אלא המשיכה ב"בכה תבכה"⁸, הגם ש"קולה לא ישמע"⁹ אבל "ותתפלל גו' ובכה תבכה", עד שלאדם מהצד (אפי' כהן גדול) ה' נראה שהיא אינה בדעה צלולה – "יחשבה עלי לשכרה"⁹...

הנה מסופר בהפטרה, שחנה הצליחה לפעול זאת, עד שהיו לה שבעה בנים (כמובא בהמשך הפטרה¹⁰ ובמפרשי התנ"ך).

וזוהי ההוראה: אם ההורים רוצים שהם בעצמם יהיו כפי שצריכים להיות ושח"ו לא יצטרכו לבכות, אזי ראשית כל יש להשקיע בילדים כאילו שמדובר בהם עצמם או אפי' יותר מזה, כי בזה תלוי גם האושר וההצלחה שלהם עצמם.

- (5) סוטה מט, ב.
- (6) תהלים כז, א – המזמור שאומרים בימים אלה.
- (7) לא, א ואילך.
- (8) שמואל שם, י.
- (9) שם, יג.
- (10) שם, ב, ה.

ג. עד"ז בנוגע ל"בניך אלו התלמידים"¹¹: כאשר ניגשים ואומרים לו: הרי ביכולתך לעשות מעשים טובים עם עצמך, עם השני ועם השלישי עד שהם יהיו "טוב לך מעשרה בנים" [ומדוע להתעסק אם הילדים]? – באם הוא יהודי כפי שצריך להיות, לא זו בלבד שאינו מקבל את הסברא, אלא היא כ"כ מופרכת אצלו עד שאינו צריך בכלל לענות עליו (כהנהגת חנה)!

ואזי, לא רק שלא יחסר לו אח"כ בה"טוב לך" ח"ו, אלא אדרבה, "אלקי ישראל יתן את שלתך אשר שאלת מעמו"¹² – הקב"ה ממלא את הבקשה וההשתדלות, היות והוא רואה שזה נוגע באמת, עד שנהי' ריבוי בנים, וגם באופן ד"זרע אנשים" – עם כל השבחים שהגמרא דורשת¹³ מהלשון "זרע אנשים", ועד שמהבן הזה מתחלת גאולת כל עם ישראל, "וירם קרן משיחו"¹⁴ – הנאמר בשמואל ("אל הנער הזה התפללתי"¹⁵) אשר משח את דוד המלך משיח השם¹⁶, ש"דוד מלך ישראל חי וקיים"¹⁷!

ד. כמדובר כמה פעמים – "התורה היא נצחית"¹⁸, היינו, לא רק דיני התורה הם נצחיים, אלא "התורה היא נצחית": כל התורה היא דבר נצחי, כל ענין בתורה הוא הוראה¹⁹, גם כשמדובר, לכאורה, בסיפור מאורעות שאירעו לפני אלפי שנים, אזי לא רק כללות הסיפור הוא הוראה, אלא גם הפרטים שבו;

- (11) ספרי (ורש"י) עה"פ ואתחנן ו, ז.
- (12) שמואל שם א, יז.
- (13) ברכות שם, ב.
- (14) שמואל שם ב, י.
- (15) שם א, כז.
- (16) רד"ק ועוד – שם ב, י.
- (17) ר"ה כה, א. זח"א קצב, ב.
- (18) תניא רפי"ז. וראה רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ט ה"א.
- (19) ראה גו"א ר"פ בראשית בשם הרד"ק. רד"ק לתהלים יט, ח. זח"ג נג, ב.

מנשמת משיח צדקנו, שכוללת כל נשמות בני, בחי' היחידה הכללית¹⁷, שמתגלה אצל הנשיא העשירי, "העשירי יהי' קודש"¹⁸, ביחד עם כל הענינים דלעתיד לבוא שיהיו במספר עשר¹⁹.

וההכנה לזה – ע"י עבודת כאו"א מישראל בעשר כחות נפשו, החל מעשר כחות הגלויים, ועד לעשר כחות הנעלמים, וכיון שנקרא אדם ("אתם קרויין אדם"²⁰) ע"ש "אדמה לעליון"²¹, מובן, שעבודתו בעשר כחות נפשו ממשיכה ומגלה העשר ספירות שלמעלה, עד לעשר ספירות גנוזות (שדוגמתן עשר כחות הנעלמים), ועד לעבודה הקשורה עם עצם הנפש ממש, "חלק אלקה ממעל ממש"²², אשר, העצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכלו²³, שע"ז נעשה הגילוי דמהותו ועצמותו ית' ממש, כמ"ש²⁴ "ולא יכנף עוד מוריד והיו עיניך רואות אות מוריד".

ויש להוסיף, ש"כבר ה' לעולמים מעין זה (מעין הגילוי ד'והיו עיניך רואות את מוריד") בשעת מתן תורה²⁵, ודוגמתו גם בר"ה, כפי שמזכירים פרטי הענינים דמ"ת בברכת שופרות במוסף דר"ה, הן בתפלת לחש, והן בחזרת הש"ץ שחוזר וכופל כל פרטי הענינים דמ"ת בקול רם ולא רק באופן שחוזר וכופל עוה"פ, כי אם, שנעשית המשכה חדשה דמ"ת בואפן נעלה יותר. ועד"ז ביום שני דר"ה, שאז ניתוסף גם העילוי דתקיעת שופר בפועל מש, עד ל"תקיעה גדולה" שהיא מעין ודוגמת "תקע בשופר גדול לחרותנו", וכמנהג ישראל שהתוקע מאיריך בה בכל כחו, וכמשוואת כל כחובתתקיעה גדולה ה"ז מדגישי עוד יותר ש"כלו כל הקיצין"²⁶, אפילו לפני התקיעות, ועאכו"כ בשעת התקיעות, עד להסיום בתקיעה גדולה.

ויה"ר – והוא העיקר – שתיכף ומיד ממש תקויים הבקשה "תקע בשופר גדול לחרותנו", החרות האמיתית דכאו"א מבנ"י, האנשים והנשים והטף, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"²⁷, "נפלאות" גם בערך להנסיים דיצי"מ²⁸.

(משיחת יום ב' דר"ה ה'תש"נ - בלתי מוגה)

- (17) ראה רמ"ז לזח"ב מ, ב (מק"מ קטז, ב). ולזח"ג
- (18) כש"ט הוספות סקט"ז. וש"נ.
- (19) רס, ב (מק"מ קצ, ב). ועוד.
- (20) ישעי' ל, כ.
- (21) בחוקתי כז, לב.
- (22) תניא פל"ז (מו, א).
- (23) ראה מכילתא בשלח טו, א. ועוד.
- (24) יבמות סא, רע"א.
- (25) ראה של"ה ג, רע"א. ועוד.
- (26) מיכה ז, טו.
- (27) תניא רפ"ב.
- (28) ראה אוה"ת נ"ך עה"פ (ע' תפז). וש"נ.

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולא"ה ע"ה בלוי

מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומוזוה נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים"

ולע"נ זוגתו הרבנית חנה חי' הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל – נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג

יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלמה

הפסק-דין של כל החסידים: דורנו דור ראשון של הגאולה

והמעשה הוא העיקר¹:

כאור"א יקבל על עצמו החלטה טובה להוסיף בכל עניני העבודה באופן של נס והרמה ונשיאת ראש – בהוספה על מעשינו ועבודתינו בהתחלת שנה זו, תהא שנת נסים, נוסף על העבודה בשנת "תשמט ידך" ולפנ"ז בשנת תשמח ותשמח, ש"מראה באצבעו ואומר זה", הנה מעשינו ועבודתינו במשך ג' שני חזקה.

ונתינת כח מיוחדת בקבלת החלטות טובות במקום מסוגל – בית הכנסת ובית המדרש, שמגדלין בו תפלה ומגדלין בו תורה², בד' אמותיו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, במשך עשר שנים האחרונות בחיים חיותו בעלמא דין, וקדושה לא זה ממקומה³, ובפרט קדושה דנשיא ישראל, ש"הנשיא הוא הכל"⁴.

וכיון ש"ה' יראה ללבב"⁵, ואין צורך להמתין על המעשה בפועל, כי בודאי לא יה' שינוי בדבר, וא"כ שינוי למעליותא, כמ"ש⁶ "ילכו מחיל אל חיל" – בודאי שזוכים תיכף ומיד לה"שכר" ד"כי תשא את ראש בני ישראל"⁷, נשיאת ראש האמיתית דכאור"א מישראל וכל בני שבכל הדורות.

ולכל לראש – בנוגע לדורנו זה, דור האחרון דהגלות, וגם – ע"פ הפס"ד של כל החסידים, האנשים והנשים והטף – דור הראשון של הגאולה האמיתית והשלימה, שלוקחים עמה "מעשינו ועבודתינו כל משך זמן הגלות"⁸, ועד שמהפכים את הגלות עצמו לגאולה, ע"י המשכת וגילוי האל"ף, אלופו של עולם, ב"גולה", שאז נעשה מ"גולה" "גאולה"⁹.

ובפרט שגם בזמן ומקום הגלות נמצא הקב"ה יחד עם בני, כמ"ש¹⁰ "עמו אנכי בצרה", "אנכי" דייקא, "אני" בתוספת כ"ף, שמורה על בחי' הכתר, כידוע¹¹ שכ"ף הוא ר"ת ד"כתר", ומספרו עשרים בגמטריא כתר, עד לפנימיות הכתר, הקשורה עם בחי' היחידה שבכאור"א מישראל, ניצוץ משיח שבו¹², כידוע¹³ התיווך דב' הפירושים בפסוק¹⁴ "דרך כוכב מיעקב", שקאי על משיח צדקנו¹⁵, וקאי גם על כאור"א מישראל¹⁶, שבכאור"א מישראל יש ניצוץ

דלכאורה יכולים לטעון, איזו שייכות יש לפרטי הסיפור או אפילו לכללות הדבר, בנוגע אלינו? הנה רואים, שהגמרא לומדת מאופן תפלתה של חנה הוראות בנוגע לתפלת כאור"א, ומזה מובן, שכל הפרטים בהנהגת חנה הם הוראה לכל אחד ואחת באופן נצחי, בכל מקום ובכל זמן.

ובפרט בתקופתינו זו שרואים מה נעשה היום עם הבנים והבנות, ישנה הוראה נצחית ממאורע זה:

עלינו לדעת, שאין שום תחליף ל"עשרה בנים", וכאשר בא משהו ואומר: "אנכי טוב לך מעשרה בנים" – מדוע אתה צריך למסור את נפשך עבור איזה "היפי"20 וכיו"ב, כשאתה יכול לפעול עם עצמך ולפעול עם הבנים שיושבים בישיבה ולומדים בלאו הכי, תעזור להם ותלמד בשקידה והתמדה.

אומרים לו – לא! זקוקים ל"עשרה בנים", היכן שישנו בן – ילד יהודי, עליו להיות בנה של חנה, אמא שמתנהגת באופן ש"השאלתיהו לה"²¹, אשר תיכף לאחרי ש"גמלתו"²², היא מביאה אותו מיד למשכן השם, לאהל השם, ומשאלה אותו לה, ויתירה מזו: היא מעניקה אותו (הכפירוש השני ב"השאלתיהו"²³ – לשון מתנה והענקתה), עד שנפעל בו "וישב שם עד עולם"²⁴, שכל חייו הוא קשור ונמצא במשכן השם.

והוראה זו שייכת לכאור"א: באם הוא משמש בקודש, סוחר או פועל, נותן לו הקב"ה

20 תנועה שהתפשטה בארה"ב באותם שנים אשר אנשי נקראו "היפיס".

21 שמואל שם א, כח.

22 שם, כד.

23 ראה ת"י (הובא ברד"ק) עה"פ (וראה לעיל שם, יא: ונתתיו). והוא ע"ד הפירוש במ"ש "ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה גו" (שמות ג, כב) (פי' הרשב"ם שם)). וראה עוד ע"ד"ז ב'התוועדויות' תשד"מ ח"א ע' 158 ס"ט ואילך.

24 שם, כב.

את האפשרות לעשות מהמקום שבו נמצא – משכן השם, בית המקדש לו ית', ובאופן ד"וישב שם", היינו שנמצא שם בהתיישבות – אלו הם חייו, ו"עד עולם" – (שעי"ז) יש לו חיים רגועים, וחיים טובים, ואריכות ימים ושנים טובות. ואזי אומרת חנה שירה, ועי"ז נפעלת גאולתן של ישראל.

ה. מזדעק הוא בשאלה: אין זה ענין בשבילו – הוא עלה לרגל ועליו להקריב שם את הקרבנות, עולת ראי', והקב"ה אומר לו "כדרך שבא לראות כך בא לראות"²⁵, שכשם²⁶ שהקב"ה רואה אותו, כך גם הוא רואה אלוקות במוחש ("לראות") – א"כ, איך הוא ילך במצב כזה להתעסק עם עשרה בנים, הרי "אנכי טוב לך מעשרה בנים"?!²⁷

על זה אומרת חנה – לא! באם אין אף דרך אחרת, אזי במשך שנתיים היא לא תלך לשילה, "עד גמלה אתו"²⁷, כדי להכין ילדים יהודים שאח"כ יקויים בהם "השאלתיהו לה", "וישב שם עד עולם" – ואלקנה הסכים לזה, ודוקא באופן כזה נפעל אח"כ "עלץ לבי בה"²⁸ ו"עליו בשמים ירעם"¹⁴ עד ל"זירם קרן משיחו", וככה מעמידים את צבאות ה' שילכו לקבל את פני משיח צדקנו!

ו. ובפרט ע"פ המדובר כמ"פ, אודות החילוק בין גלות זו הנוכחית לגלויות הקודמות: כשיצאו בני" מגלות בבל, נשאר עדיין יהודים בבבל (ואעפ"כ זה נחשב לגאולה), כך גם כשיצאו מגלות יון ומגלות מדי ופרס, עדיין נשאר יהודים בגלות.

משא"כ הגאולה מגלות זו תהי' כפי שרש"י מביא²⁹ את הפסוק "ואתם תלוקטו לאחד

25 חגיגה ב, א. וש"נ.

26 ראה לקו"ת ברכה צח, ב. אוה"ת וירא קג, בו אילך.

27 שמואל שם, כג. וראה מפרשים (שם, כב) דהיינו כ"ד חודש.

28 שמואל שם ב, א.

29 נציבים ל, ג.

9 ראה ויק"ר ספ"ב. לקו"ת בעלותך לה, ב. ובכ"מ.

10 תהלים צא, טז.

11 ראה לקו"ת שה"ש לה, ג. ובכ"מ.

12 מאור עיניים ס"פ פינחס.

13 ראה לקו"ש ח"ב ע' 599. ועוד.

14 בלק כד, יז.

15 ירושלמי תענית פ"ד ה"ה.

16 ירושלמי מע"ש ספ"ד.

1 אבות פ"א מי"ז.

2 מגילה כז, רע"א.

3 ראה ע"ח ש"ד פ"ג. של"ד פ"ג. של"ה פי"א. אגה"ק ביאור לסי' זך.

4 פרש"י חוקת כא, כא.

5 ש"א טז, ז.

6 תהלים פד, ח.

7 ר"פ תשא.

8 תניא רפ"ז.

אחד בני ישראל³⁰, אף יהודי אחד ויחיד לא יכול הקב"ה להשאיר בגלות, אלא נצא מהגלות "בנערינו ובזקנינו בבנינו ובבנותנו"³¹ – לא רק המובחרים שבבנים, אלא "לא נותר בהם עד אחד"³², שום ילד יהודי אי אפשר להשאיר בגלות!

א. אלא שצריך לעזור במקצת – צריכים להכין את בני ישראל (ליציאה מהגלות), בין אם זה המובחר שבעשרה בנים ובין אם זה הפחות שבהם, שבכללות אלו הם עשר הסוגים שישנם בבני ישראל, וכדלקמן.

ב. בענין ה"עשרה בנים", מפרט הכתוב בתחילת פ' נצבים את עשר הסוגים בבני ישראל, מ"ראשיכם שבטיכם" עד "חוטב עציך" ו"שואב מימך", עשר דרגות, עשר סוגים ועשר חלוקות, ולכל סוג יש "בנים" – ישנם הבנים של "ראשיכם", עד לבנים ד"חוטב עציך" ו"שואב מימך".

והנה, גם מענין זה (ד"אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם") למדים הוראה הנ"ל:

דלכאורה ביכולתו לטעון, כיון שמדובר בבנו של "חוטב עציך ושואב מימך", אין כל פלא שהוא מתנהג באופן כזה, ובמילא מה זה נוגע לו, הרי הוא מצד עצמו נמצא כבר "לפני ה' אלקיכם"?

אומר הכתוב – לא! צריך להיות "כולכם": כשם שבמתן תורה "אילו ה' ששים ריבוא חסר אחד לא ניתנה תורה לישראל"³³, עד"ז בגלות האחרון ובגאולה האחרונה, שצריך להיות ה"תלוקטו לאחד אחד".

אמנם, מכיון שלא נוטלים מיהודים את הבחירה, לכן יש להכין את ילדי ישראל

(30) ישעיה' כז, יב.

(31) בא י, ט.

(32) ראה בשלח יד, כח (נשאר. וראה ש"ב יג, ל).

(33) ראה מכלתא יתרו יט, יא. מכלתא דרשב"י שם.

שכאשר יבוא משיח יהיו מוכנים ל"תלוקטו לאחד אחד בני ישראל", עי"ז שילמדום את ה"אלף-בית" של יהדות.

ח. טוען הוא, הרי הינו חכם גדול, ואין זה לפי כבודו לרדת וללמד אלף-בית, זקן ואינו לפי כבודו³⁴, "ומה לכהן בבית הקברות"³⁵ וכו' וכו'!

הנה רואים שהקב"ה אומר אחרת: הפסוק אומר בישעיה'³⁶ "אשירה נא לידידי שירת דודי לכרמו", וכפירוש הרד"ק שם ש"דידי" ו"דודי" קאי על הקב"ה הנמצא בכרם גם כאשר "ויקו לעשות ענבים ויעש באושים"³⁷, שם נמצא הקב"ה, "השוכן איתם גו"³⁸ בתוך האופן השני.

וכמדובר לעיל³⁹, בפירוש דברי המשנה⁴⁰ "מה המקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל", שאפילו כאשר יהודי נמצא במצב בלתי-רצוי, אין אומרים עליו כבמקוה "מטהר את הטמאים", אלא "אע"פ שחטא ישראל הוא"⁴¹ הקב"ה קורא אותו "מטהר את ישראל".

ועל-כן הקב"ה רוצה ש"ראשיכם שבטיכם" יתעסקו גם עם ה"חוטב עציך" ו"שואב מימך", ובנוגע לטענה "אנכי טוב לך מעשרה בנים", אומרים שמלכתחילה לא רואים שום נחיצות לתרץ טענה זו, "והא דשתק" הוא "כיון דלא אחשבה"⁴², על טענה כזו אין צורך

(34) ראה ב"מ ל, סע"א. ספרי תצא כב, ד. רש"י משפטים כג, ה.

(35) תנחומא וארא ה. מדרש לקח טוב (פס"ז) ובחיי שמות ה, ב. וראה הנסמן בעהרה הקודמת.

(36) ה, א.

(37) שם, ב.

(38) אחרי טז, טז. יומא נז, א.

(39) בשחיה שנאמרה לפני"ז בהתוועדות (נדפסה בלקו"ש חי"ז ע' 172 ואילך).

(40) סוף מס' יומא במשנה.

(41) סנהדרין מד, א.

(42) ראה ב"ק כ, סע"ב.

"מנחם שמו" - כפי שחותם בדרך כלל

[. .] כאמור לעיל שהמשכת הברכה דכתיבה וחתימה טובה היא בנוגע לכל עניני בני"י, ועד לברכה העיקרית – ביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

וענין זה קשור גם עם הצ"צ – כמובן ממרז"ל שמשיח "מנחם שמו", ושם זה הוא שמו הראשון של הצ"צ.

[וכידוע שברוב החתימות שלו ה' חותם את שמו הראשון בלבד. לפעמים ה' אמנם חותם את ב' השמות (ובנוגע לשמו השני – לפעמים עם יו"ד, ולפעמים בלי יו"ד), אבל ברוב הפעמים ה' חותם את שמו הראשון בלבד].

והשם "מנחם" הוא בגימטריא "צמח", דקאי על משיח צדקנו – יבוא בקרוב ממש, במהרה בימינו, למטה מעשרה טפחים, ובאופן ד"יעלה הפורץ לפנינו", והולכים ביחד עם משיח צדקנו לארצנו הקדושה.

(משיחת ליל כ"ט אלול, ה'תשמ"א)

הוצאת כל הכח בתקיעה-גדולה מדגישה עוד יותר ש"כלו כל הקיציץ"

[. .] עד ל"תקיעה גדולה" שהיא מעין ודוגמת "תקע בשופר גדול לחרותנו", וכמנהג ישראל שהתוקע מאריך בה בכל כחו, וכשמוציא כל כחו בהתקיעה הגדולה ה"ז מדגיש עוד יותר ש"כלו כל הקיציץ", אפילו לפני התקיעות, ועאכו"כ בשעת התקיעות, עד להסיום בתקיעה גדולה.

(משיחת יום ב' דר"ה ה'תש"נ - בלתי מוגה)

לאחרי כל זה "כאפט מען זיך" שנמצאים עדיין ב"יומא אריכתא" דגלות

[. .] לאחרי גודל אריכות הגלות ביותר, עד כדי כך, שהגיע כבר סיומו של ה"יומא אריכתא" דר"ה – כולל גם לאחרי ההוספה ב"יומא אריכתא", כידוע שכל א' מהנשיאים הוסיף עוד רגע ("מינוט") בראש השנה, ולאחרי כל זה "כאפט מען זיך" שנמצאים עדיין בגלות, עד כדי כך גדולה אריכות הגלות, "יומא אריכתא" דגלות –

הרי בודאי ובודאי שכבר הגיע הזמן שיהי' "דאלאי גלות", "עד מתי" גלות!... ובודאי שכבר צריך להיות "קץ שם לחושך".

(משיחת יום ב' דר"ה ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

כמה גדולה הדגשת ענין הגאולה בתפלות דר"ה

"מלכות בית דוד משיחך"; "ויעשו כולם אגודה אחת כו"; "צמיחת קרן לדוד עבדך"; "כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ"; "ותמלוך אתה כו' על כל מעשיך" [..]. מהו הענין שאכן שייך למעשה בפועל עתה – הרי זה כללות ענין הגאולה האמיתית והשלימה!

וענין זה מודגש ביותר בכל התפלות דר"ה (נוסף על זה שבכל ימי השנה אומרים בתפלה "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח . . כי לישועתך קוינו כל היום"):

בברכה השלישית שבתפלת העמידה דר"ה מוסיפים כו"כ ענינים – "ובכן יתקדש", "ובכן תן פחדך" וכו'. וידוע שבענינים אלו מרומזים כל העשר ספירות: "ובכן יתקדש" – כנגד ספירת החסד, "ובכן תן פחדך" – כנגד ספירת הגבורה, "ובכן תן כבודך" – כנגד ספירת התפארת, "ובכן צדיקים" – כנגד הספירות נצח הוד ויסוד, "ותמלוך" – כנגד ספירת המלכות.

ובכל תפלות אלו מודגש ענין הגאולה, ועל הסדר: "מלכות בית דוד משיחך"; "ויעשו כולם אגודה אחת כו" – דקאי על כל ברואי העולם (כולל אוה"ע), שענין זה יהי' לעתיד לבוא; "צמיחת קרן לדוד עבדך"; "כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ"; עד "ותמלוך אתה כו' על כל מעשיך" – ששלימות ענין זה יהי' בגאולה העתידה.

ובזה רואים עד כמה גדולה הדגשת ענין הגאולה בתפלות דר"ה, עד כדי כך – שאפילו בג' ראשונות, שבהם נזהרים ביותר שלא לעשות שינויים ולהוסיף ענינים הקשורים עם בקשת צרכיו כו', אעפ"כ מוסיפים כל ענינים הנ"ל (שבהם מדובר אודות הגאולה העתידה) בג' ראשונות דוקא, ובהם גופא – בברכה השלישית, שהיא כנגד יעקב אבינו, שענינו – "נחלה בלי מצרים", עד כדי כך גדולה הדגשת ענין הגאולה האמיתית והשלימה בתפלות דראש השנה!

(משיחת יום ב' דר"ה ה'תשד"מ - בלתי מוגה)

המדור מוקדש לזכות

ר' יעקב מיכאל הלוי בן עלקא זוג' מרת אסתר בת בלומה גוטה שיחיו וילדיהם: מיכל, נחמה, יוסף יצחק הלוי, חנה ומנחם מענדל הלוי שיחיו גינזבורג ולזכות זקניהם: מרת עלקה תחי' בת רייזל ומרת בלומה גוטה תחי' בת נחה לברכה והצלחה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות, ולקבל פני משיח צדקנו תיכף ומיד ממש

המדור "כתב יד קודש" מוקדש

לעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

כלל לענות – כי מובן, שאצל חנה לא מתקבלת כלל טענה שכזו.

ט. וזוהי ההוראה, שאחת מההחלטות של ראש השנה (שמזכיר על מתן-תורה⁴³, כמדובר כמ"פ) היא: כשם שבמתן תורה "אילו הי' ששים ריבוא חסר אחד לא ניתנה תורה לישראל" (כמובא במדרש³³), כך גם בנוגע ל"אתם נצבים היום", שלפי פירושו של אדמו"ר הזקן⁴⁴ "היום" קאי על ראש השנה – "יומא דינא רבא"⁴⁵, צריכים להיות "כולכם לפני ה' אלקיכם!" ומה שבגלל זה חנה הוצרכה להמנע שנתיים מעלי' לרגל לשילה – הרי כל זה כדאי, שבביל שאח"כ תעלה לרגל ותביא איתה את הילדים, מתחיל מאחד, ואח"כ הבאים אחריו.

והיות שקוראים הפטרה זו בתחלת השנה, סימן שזהו לפי כחו של כל אחד ואחד, שהרי "אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו"⁴⁶, הקב"ה לא נותן עבודה ליהודי לפני שנותן לו כח לעשות את העבודה במילואה, ויתירה מזו: "עבדו את ה' בשמחה"⁴⁷ – לעשות זאת

בשמחה וטוב לבב,

[. .] והקב"ה מצליחו ב"זרע אנשים", איש בין אנשים (כפי שהגמרא מפרשת בברכות⁴⁸), שמתברכים בבנים ובנות ההולכים בדרך התורה והמצוה, שזהו גם דרך הישר כפשוטו, [כמדובר לעיל³⁹ על המצוות ד"בין אדם לחבירו", שאין הכוונה שהם רק "לחבירו" ולא "בין אדם למקום" – אז גם ה"בין אדם לחבירו" אינו כדבעי, כי מתי האדם בטוח שיעבור את הנסיון ד"לא תגנוב", "לא תחמוד"⁴⁹ וכו' – דוקא כאשר זה בא בהמשך אחד ל"אנכי ה' אלקיך"⁵⁰, ויתירה מזו – עשרת הדברות כולם נאמרו בדבור אחד⁵¹ – שבצעם זהו יותר מ"המשך", זה ענין אחד],

ואזי הקב"ה מקבל את תפלתו ותפלת עם ישראל ברחמים, ונהיית שנה מבורכת, כמדובר, שנת אורה ושנת ברכה עד לשנת גאולה – שיוציאים מהגלות בקרוב ממש, "קהל גדול ישובו הנה"⁵², בגאולה האמיתית והשלימה.

43) וכמו שאומרים גם בברכת שופרות.

44) לקר"ת תבא מב, א. ר"פ נצבים. וראה זח"ג רלא, א. ועוד.

45) ל' התרגום – איוב ב, א.

46) ע"ז ג, א.

47) תהלים ק, ב.

48) לא, ב. וראה תוד"ה גברא בגוברין: פ"י אדם שיהא חשוב לימנות בין אנשים.

49) יתרו כ, יג.

50) שם, ב.

51) מכילתא יתרו כ, א. רש"י שם.

52) ירמי' לא, ז.

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש לזכות

הרה"ת אורי אהרן יואל בן מינדל זוג' בתי'ה רות בת שרה שיחיו

וילדיהם: שטערנא שרה ושמואל שיחיו

ולזכות דוד יעקב בן מינדל שי, מיכאל נחמיה' בן חוה אסתר זוג' רחל יפה בת מינדל שיחיו

ולזכות שושנה חסיה' בת מינדל שתחי

ולזכות הרה"ת אפרים יונה בן פאולין רות זוג' רייזל פרומה בת חי' רחל שיחיו

ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומה שי

ולזכות חי' רחל בת שפרנצא שתחי' ולזכות צבי בן חי' רחל שי

עוצרים באמצע הסעודה כדי לתת "שלום עליכם" למשיח

בעמדנו בר"ה שהוא "יומא אריכתא"¹, הרי זו הוראה ג"כ בנוגע לאריכות הגלות. כלומר: יהודי צריך לדעת שאע"פ שאריכות הגלות היא באופן שאין למטה הימנו – הרי כל זה אינו אלא כיומא אריכתא, יום אחד בלבד; וביחד עם זה ברור, שהגאולה לא מתעכבת, ח"ו, אפילו לרגע אחד, אלא היא באה תיכף ומיד!

וממילא מתקיים ביום השלישי בתשרי – "ביום השלישי יקימנו ונחי' לפניו", מפני שזוכים תיכף ומיד שימים אלו יהפכו "לששון ולשמחה גו' והאמת והשלום אהבו"², שזהו ההיפך הגמור מהמאורע ד-ג' תשרי עם גדלי' בן אחיקם שהי' – היפך האמת והיפך השלום!... ואף שודאי ר"ה הוא לא זמן המתאים להזכיר ענין שכזה – אעפ"כ מזכירים זאת עתה, משום שבעמדנו לאחר כל התפילות והתקיעות כו' דר"ה הרי ודאי שכל ענינים אלו נתהפכו כבר, והינם עתה לא רק "כזכיות", אלא "זכיות" ממש!

והעיקר, כאמור, שנזכה תיכף ומיד לגאולה האמתית והשלימה, וממילא מתכוונים ל"יום השלישי – בתשרי – יקימנו ונחי' לפניו" [ובפרט שהמאורע דגדלי' בן אחיקם שייך לשלימותה של מלכות בית דוד³], לא באופן של תענית, אלא בהכנת סעודה הכי גדולה – "כסעודת שלמה בשעתו"⁴, בה הקב"ה משתף את כל בני ישראל, ומגיש להם תיכף ומיד את היין המשומר, הלוויתן ושור הבר.

ובמיוחד, שישנם יהודים שמהירו לברך ברכה אחרונה ולעשות הבדלה, ולבוא להשתתף בהתוועדות זו – הרי הם באים לכאן עם הבשורה טובה דביאת משיח צדקנו, שהם פגשו אותו כבר, ועד שהוצרכו להפסיק באמצע סעודתם כדי לתת "שלום עליכם" למשיח, [ומובן, שבנוגע ל"שלום עליכם" זה, אין מקום לשקלא וטריא האם מותר למי שנטל ידיו לתת "שלום עליכם" למי שלא נטל עדיין...].

ומכיון שהם אוחזים כבר לאחר הבדלה, הרי הם מכינים את הסעודה גדולה האמורה גם בשביל אלו שנמצאים עדיין לפני הבדלה וכו'.

הסתכלות ב"פני התוקע" ד"תקע בשופר גדול"

[. .] ועוד והוא העיקר – שמכיון שמתכוונים לעריכת "סעודת שלמה בשעתו" כאמור, ולברכת-המזון "עד כזית ועד כביצה"⁵ – נזכה תיכף ומיד לה"תקע בשופר גדול לחרותנו" בביאת הגאולה, ובאופן שביחד עם זה שהגאולה היא למעלה מכל מדידה והגבלה, הרי היא נמשכת דוקא בהמדידה והגבלה (בדוגמת המדידה והגבלה דכזית וכביצה), למטה דוקא.

- (1) שו"ע אדה"ז אור"ח ס"ד ס"ג ואילך.
- (2) זכר'י ח, יט. רמב"ם הל' תעניות בסופן.
- (3) ראה ספר השיחות תנש"א ח"א ע' 23. וש"נ.
- (4) ל' חז"ל – ב"מ רפ"ז.
- (5) ברכות כ, ב.

וכידוע⁶ הסיפור בזה מהצ"צ שנמסר ע"י נשיא דורנו, שהגאולה צריכה להיות למטה מעשרה טפחים דוקא.

ובמיוחד כשאוהזים כבר לאחר התקיעה גדולה שבסיום התקיעות, שהיא רמז וכנגד ה"תקע בשופר גדול" – תקיעה גדולה דהקב"ה. וכפי שהדין הוא שצריך להאריך בתקיעה "עד שיאדימו פני התוקע"⁷, שתוכן הענין בפשטות הוא, שזה מורה על המאמץ בתקיעה זו, שלכן עיקר הדם עולה לראשו. אלא שאין זה ענין של היפך הבריאות, ואדרבה עי"ז שיאדימו פני התוקע – מיתוסף בו חוזק ובריאות.

וכשם שהדין בפשטות הוא שצריכים להסתכל בפני התוקע (כמו שהוא צריך להסתכל בפני הציבור), אשר, "הסתכלות" מורה על ראי' פנימית ("אריינקוקן") שלמעלה מסתם ראי'⁸, אפילו ראי' דחכמה –

כך נזכה תיכף ומיד, להסתכלות ב"פני התוקע" ד"תקע בשופר גדול", והיו עיניך רואות את מוריק"⁹. ובאופן, שלמרות גודל הגילוי אין-זה מזיק את הרואה, ואדרבה – ע"ד דברי רבנו הקדוש¹⁰ מסדר הש"ס על שזכה לראות את ר' מאיר מאחוריו, ואילו ה' זוכה לראותו מלפניו ה' עאכו"כ – עד"ז זוכים לענינים הכי נעלים דהראי' והסתכלות האמורה.

[ובפרט שנמצאים כבר לאחר כל הענינים דששה סדרי משנה (נוסף על חמשה חומשי תורה), ועד לכל מה שתלמיד וותיק עתיד לחדש, כולל בדורנו זה, דור האחרון לגלות וראשון לגאולה – שעיקר החידוש של תלמידים אלו בדורנו הוא שכבר "כלו כל הקיצין"¹¹, וכבר ישנו גם ענין התשובה בשלימותו, וגם הכפתורים צוחצחו כבר¹², וישנו ג"כ הענין ד"עמדו הכן כולכם"¹³ מזמן, וממילא הקב"ה צריך, כביכול, לתת מיד לכאו"א מישראל את היין המשומר והלוויתן ושור הבר, ו"כספם וזהבם אתם", הן ברוחניות (אהבה ויראה¹⁴, שהם שרש ומקור לכל מצוות-עשה ומצוות לא-תעשה¹⁵, ומקורן – בענין הדעת, ועד לתכלית שלימות הדעת בקיום היעוד¹⁶ "כי מלאה הארץ דעה את הוי"") והן בגשמיות, ואדרבה – בעיקר בגשמיות].

ויהי רצון, שנזכה כולנו לילך לארצנו הקדושה, נשמות בגופים דוקא, ונשיא דורנו בראשנו, ובמיוחד ע"י ש"מאן מלכי רבנן" פוסקים בכח התורה שמישיח צדקנו צריך לבוא – **תיכף ומיד**, וכמדובר שהר"ת דמי"ד הוא: גואל ראשון הוא גואל אחרון וגואל אחרון הוא גואל ראשון¹⁷ – משה רבינו ודוד מלכא משיחא, ובפרט ע"י הפצת המעיינות דהבעש"ט, ישראל בעש"ט,

ושם סועדים תיכף ומיד בסעודה האמורה, ובאופן דשולחן ערוך [. .] וזו נעשית הכנה קרובה לישיבה בסוכת עורו של לווייתן¹⁸, ותיכף ומיד ממש.

(קטעים משיחת יום ב' דאש-השנה ה'תשנ"ב - בלתי מוגה)

- (6) ראה לקו"ש ח"ו ע' 80 הערה 70. ועוד.
- (7) ראה פ"ח שער השופר פ"א. ועוד.
- (8) ראה שו"ע אדה"ז אור"ח סקכ"ח סל"ו. ועוד.
- (9) ישע"י ל, כ. וראה תניא פל"ו.
- (10) עירובין יג, ב. וש"נ.
- (11) סנהדרין צז, ב.
- (12) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.
- (13) ראה אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ד ריש ע' רעט. "היום יום" ט"ו טבת.
- (14) ראה תו"א ר"פ וישב. ובכ"מ.
- (15) ראה תניא פ"ד. ובכ"מ.
- (16) ישע"י יא, ט. רמב"ם הל' מלכים בסופן.
- (17) ראה לקו"ש ח"א ע' 8 ואילך.
- (18) ראה ב"ב עה, א.